

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Felnőttképzés-kutatási és
Tudásmenedzsment Intézet

1075 Budapest, Kazinczy utca 23–27.
+36-1-461-4500/3854
fti@ppk.elte.hu
<http://www.ppk.elte.hu>

ELTE PPK Harmadik Kor Egyeteme Programsorozat

2019/2020 tanév

A tevékeny idősödés koncepciója viszonylag új Európában, mely nagyrészt a WHO-jelentést követően kezdett el terjedni (WHO: Active ageing, A policy framework, 2002), a gyökerei azonban az 1960-as évekig nyúlnak vissza. Az Egyesült Államokban ekkor még „sikeres idősödés”-ről beszéltek a szakemberek (Pfeiffer, 1974; Rowe és Kahn, 1987), melynek kulcsa, hogy az idősöknek ugyanazokat az értékeket, cselekvési mintákat kell követniük, mint a 30-as éveikben járóknak (Havighurst, 1954,1963; Havighurst és Albrecht, 1953). Véleményük szerint a sikeres idősödés azáltal valósítható meg, hogy az emberek a középső életszakaszukban meglévő kapcsolatokat, tevékenységeket és szerepeket újakkal váltják fel, ily módon fenntartva a tetteikészségüket és az élettel való elégedettségüket. Az OECD 1998¹-as koncepciójának lényege, hogy bármilyen céllal kifejtett aktivitásnak lehet hasznossága a társadalom és az idős ember számára. A tevékeny időskor az Európa 2020 stratégia kulcsfontosságú részét képezi, melyben szerepel többek között az is, hogy az idősöknek számára elő kell teremteni annak lehetőségét, hogy munkavállalóként, fogyasztóként, gondozóként, önkéntesként és polgárként aktívak maradhassanak

Az idősödésben rejlő potenciálok és az öregedéshez kapcsolódó szakpolitika eredményességének mérésére többfajta összetett indexet is számszerűsítettek, ezek közül az Európában leginkább használt mutató az Aktív Idősödés Indexe (Active Ageing Index, Zaidi et al. 2013). A mutató az UNECE (Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága) és az Európai Bizottság Foglalkoztatás, Szociális Ügyek és Társadalmi Befogadás Főigazgatósága kezdeményezésére született meg 2012-ben az Aktív Idősödés Európai Évében. Azóta kétévenként számszerűsítik, a két évvel korábbi időszakra vonatkozóan². Az AAI négy tartományból és összesen 22 résztartományból (azaz 22 indikátorból) épül fel.

¹ „az aktív időskor az idős emberek képessé tétele arra, hogy minél tovább aktívak maradjanak a társadalomban és a gazdaságban. Ez azt jelenti, hogy meg kell kapniuk a lehetőséget arra, hogy szabadon döntsenek arról, mivel töltik az idejüket: tanulással, munkával, pihenéssel vagy ápolás-gondozás igénybevételével” (OECD, 1998:84)

²

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Felnőttképzés-kutatási és
Tudásmenedzsment Intézet

1075 Budapest, Kazinczy utca 23–27.
+36-1-461-4500/3854
fti@ppk.elte.hu
<http://www.ppk.elte.hu>

A Független, egészséges és biztonságos élet tartományban kap helyet a tanulás jelentősége.

Az időskori tanulás az intrinzik (belső, primer) motivációkkal hozható szorosabb kapcsolatba, melynek forrásai a következők: a kommunikációs szükséglet; a technikai fejlődés; a szabadidő hasznos eltöltése; a közös szakmai múlt, és az egészségügyi okok.

Ennek fényében az ELTE PPK által létrehozott és évek óta sikeresen működő **Harmadik Kor Egyeteme (HKE)** programsorozatát is tudatosan állítjuk az idősödő generáció szolgálatába, támaszkodva arra a szakmai tudásra, amellyel az ELTE PPK szakemberei rendelkeznek. A HKE-t megvalósító munkacsoport célja, hogy a program során az ELTE tudományos értékeit képviselje és megjelenítse, ily módon is társadalmi szerepet vállalva az idős generáció aktivitásának támogatásában.

A 2019/2020-as tanév során az ismeretterjesztő előadások mellett szemináriumok szervezését is vállaltuk, amelyek fókuszba állítják az aktív és sikeres idősödés témakörét, érintve annak szociális, társadalmi, gazdasági és politikai vetületét is.

Mostanra már nem általános témákban tartunk előadásokat, hanem igény mutatkozott arra is, hogy egy-egy téma több alkalommal jelenjen meg, szakavatott egyetemi oktatók tolmácsolásában.

Az előadások mellett sikeresen valósítottuk meg a kisebb csoportokban és rendszeresen időközönként egy témát feldolgozó tanulási formát (szeminárium), amely intenzívebb és interaktívabb tanulási/fejlődési lehetőséget biztosít a résztvevőknek és kapcsolódik a kar oktatási ritmusához.

Az ismeretterjesztéshez az is hozzátartozik, hogy megfelelő fórum álljon a rendelkezésére az az iránt érdeklődőknek, ezért hoztuk létre a honlapunkat.

Az ELTE PPK jelmondata: **"Minden, ami ember"**, ennek fényében törekvésünk, hogy az idősök fenntartsák társadalmi aktivitásukat, és ne érezzék, hogy nyugdíjasként már kiszorultak abból a társadalomból, melyet korábban ők tartottak fenn.

Budapest, 2019. december

Csehné dr. habil. Papp Imola
egyetemi docens, intézeti igazgató